

újabb pusztítással fenyegetik a magyar földet. Azóta szomorú valóságként tudjuk, hogy bármily erőfeszítéssel is küzdött az ország népe a jeges áradat ellen, az elemek ereje több helyen felülmulta az ember által emelt gátakat és ismét sok-sok magyar család vált hajléktalanná, sok ezer hold föld termékkellenné.

Az elmúlt évben már bebizonyította a magyar ifjúság, hogy önzetlen áldozatkészséggel tud eleget tenni szociális kötelességének. Az árvízkarosultak felsegélyezésére irányuló mozgalomból igazi szociális lelkiülettel, a szenvedők iránti szeretetteljes segítő készséggel vette ki részét a diákság is.

A *budapesti Szt. Margit leánygimnázium* tanulói pl. *magyar hetet* tartottak. „Ezen a héten becsületbevágó kötelességként áldozatokkal gyűjtötték a filléreket, hogy érzékeny kis lemondásokból épüljön fel újra egy sokgyermekes árvízujtotta család hajléka.” Csak munkával megszerzett vagy önkéntes lemondás által megtakarított fillérekkel illet hozzájárulni a házépítéshez. Ezért egy héten át a „kényes kislányok” résztvettek a házimunkában: takarítottak, törülgettek, mosogattak, cipőt tisztítottak, harisnyát javítottak, ruhát foltoztak, stb. Másrészt nem vásároltak illatszert, nyálkáságot, nem használtak villamost, felvonót, nem jártak fodrászhoz, moziba, színházba. Egyik osztály megrajzolta az elképzelt házat s annak minden tégláját, alkatrészét megváltotta.

E munka eredményeként épült fel egy kilenc gyermekes szegény ember hajléka, melyben még a legkisebb gyermek „bölcsőjéről is gondoskodott a testvéri szeretet.”

Kormányzó Urunk felhívására ebben az évben is megindult a felsegélyezési akció, Ujra sok magyar család szorul rá a társadalmi-segítő készségére, ezért ismét szükség van a magyar diákság önzetlen munkával gyűjtött filléreire is.

Hisszük, hogy iskoláink ifjúsága — a fenti példához hasonlóan — ezidén is ki fogja venni részét a segítő munkából.

Sz. Z.

A pozsonyi diákok szavalóversenye. Most érkezett hozzánk a hír, hogy március elején a pozsonyi magyar gimnázium és tanítóképző ifjúságának, Arany János és Móricz Zsigmond önképzőköre magarangú és élvezetes szavalóversenyt rendezett. Két-év óta — mióta ezeket a versenyeket rendezik — észrevehető az ifjúság mélyebb érdeklődése a költészet iránt. A szavalóverseny díszes közönség előtt zajlott le a Katolikus Kör nagytermében. Ott volt a közönség soraiban a Szlovákiai Magyar Párt kultúrképviselője, a Szülői Tanács elnöke, a Segítő Egyesület elnöke, a magyar internátusok vezetője és az egész tanári kar. A szavalóverseny feltételei a következők voltak: minden versenyző előadta Kosztolányi Dezső: Európa c. versét és egy saját maga választotta magyar költő szerzeményét. Tizenhárom versenyző jelentkezett, akik sorsolás útján megállapított sorrendben adták elő: A verseny feltételei: a helyes magyar beszéd, szabatos, művészi előadás. Hattagú zsüri pontozta a versenyzők teljesítményét és egyhangú döntést hozott. Az első díjat (100 szlovák korona = 16.P 66 f) egy gimnáziumi negyedikes lány, Mungyer Gertrud, a nagyszombati magyar párt titkárnak leánya kapta. Ezenkívül még öt díjat osztottak ki (pénz és könyvjutalommal), amelyet Fülöp Gabriella IV. o. tanítóképzős növendék, Gazdag Imre V. o. t. Fizély Judit VIII. o. t., Tankovits József, IV. tkp. növ. és Raab Mihály, VIII. o. tanulók kapták. Igen figyelemreméltó, hogy a kitüntettek fele lánytanuló.

Ezt a szavalóversenyt a mi középiskoláinkban is jó lenne meghonosítani, mert — sajnos — hazai növendékeink között igen-igen kevés az előadó, jó

szavaló tanuló. Pedig az életben sokszor nagy szükség van bátor kiállású, ügyes és helyes beszédű magyar ifjakra.

dr. Mészáros György.

A német tanítóképzés reformja.

A német nevelési rendszer iskolaszervezeti része még alakulóban van. A tanítóképzés éppen napjainkban áll komoly szervezeti és belső tartalmi változás előtt. Sem a régi tanítóképzők, sem a tanítóképző akadémiák és főiskolák nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. A háború okozta gazdasági fellendülés pedig a gyorsabb előmenetelt és jobb fizetést biztosító politikai, katonai és gazdasági pályák felé vonzotta az ifjúságot. Az aggasztó tanítóhiányt a kisegítő tanítók (Schulhelfer) intézménye is csak átmenetileg tudta csökkenteni, mert hiszen eme intézmény rendszeresítésére az oktatásügy felelős tényezői kultúrpolitikai és neveléspolitikai megfontolások alapján egy percre sem gondoltak. A tanítói hivatás népi-politikai jelentőségének tudata és az utánpótlás biztosításának gondja jelentős fordulathoz juttatta 1941-ben a német tanítóképzést.

Az utánpótlás biztosítása céljából a kiválasztás számára olyan alapot kellett teremteni, mely lehetővé tette, hogy műveltségbeli állapotra (iskolafajra) való tekintet nélkül mindazok felkészültesse a hivatásuk teljesítésére, akik velük született természetes hajlandóság alapján törekednek a tanítói pálya felé. Érthető, hogy a *birodalmi nevelésügyi miniszter az érettségihez kötött főiskolai tanítóképzés megszüntetése és a 4 évfolyamú polgári iskolára épülő 5 éves tanítóképzés bevezetése mellett foglalt állást.* (A mi polgári iskolánknak megfelelő osztályok Hauptschule-t a következő évben az egész birodalomban meghonosítják.)

Jóllehet a növendékek túlnyomó többsége a polgáriból kerül majd ki, az 5 éves egységes tanítóképzés a más iskolafajokból átlépő tanulók miatt önkéntelenül is két szakaszra tagozódik. Az 1. évfolyamban a polgáriból jövőek

a kiváló előmenetelű 8 elemi végzetekkel elegyednek, természetesen a Musterungslager-ban történt előzetes kiválogatás után. A 3. évf.-ban azonban a 6 évfolyamú porosz Mittelschule középső érettségit tett (Grad der Mittleren Reife) és a középiskola (Höhere Schule) 6 osztályát végzett növendékeivel bővül. A tulajdonképpeni egységes tanítóképzés tehát a 4. iskolafaj tanulóit egybefogó 3. évf.-ban indul majd meg.

Hogy a tanítóképzés is a népi-politikai nevelés közösség-elvén alapuló módszert fogja alkalmazni, azt a Frankfurter Zeitung 1941. márc. 21.-i Heim, Lager, Kolonne c. cikke is sejteti. (A fentiekre nézve lásd a márc. 6-iki szám 2. cikkét: Der neue Bildungsweg der Volksschullerer és Reform der Lehrerbildung.) A tanító a maga helyén a kultúra látható hordozója, ezért már a tanítóképzőknek is az ifjúságban rejlő kulturális aktivitás központjaivá kell lenniök. A rideg internátusokat felváltó nevelő-otthonokból tehát számítani kell az élettől távol történő „jövőre készülést” s Hitler-Jugend és Gau kultúr munkájába kapcsolódva a testületi szellem és testületi fegyelem ápolásával (tanárok és növendékek egyaránt formaruhát viselnek), a táborig nevelés (Lagerziehung), otthonokba történő nevelés (Heimerziehung) és otthon-iskola (Heimschule) nevelő egységein (Erziehungseinheiten) és bajtársi közösségein (Kameradschaften) keresztül kell a tanítóképzőket nemcsak a művelődés, hanem elsősorban a jellemalakítás és fegyelmezett akaratra nevelés életteljes központjaivá tenni.

A német tanítóképzés alakulása indokoltá tenni a kérdést, hogy vajjon nálunk, hol hasonló a helyzet, meg tud-e szilárdulni a liceumi érettségihez kötött akadémiai tanítóképzés és egyáltalán benépesülnek-e majd az egy év múlva megnyíló tanítóképző akadémiák? A trieri tanítóképző főiskola már április 30-án új alapon folytatja működését.

W. Gy.